תנ״ך · אחרונים · מלבי״ם · מלבי״ם באור המילות · נביאים

מלבי"ם באור המילות על מלאכי

רבי מאיר ליבוש ב"ר יחיאל מיכל [מלבי"ם] וייזר

ספריית אור ברסלב · or-breslev.co.il

מלבי"ם באור המילות על מלאכי

רבי מאיר ליבוש ב"ר יחיאל מיכל [מלבי"ם] וייזר

מקור הטקסט: ספריא · רישיון: לפי המהדורה: נחלת הכלל או Creative Commons

התכנים שלפניכם נאספו, מוינו, סוננו ונערכו בעמל רב ובמסירות על ידי צוות פרויקט 'אוצריא' (otzaria.org).

לקריאה באתר, עם המפרשים והמקורות ליד כל שורה: https://or-breslev.co.il/library/מלבים-באור-המילות-על-מלאכי/
הקובץ נוצר ב־16 בנובמבר 2026 מגרסה v38-202611160902 של הספרייה.

תוכן העניינים

פרק א 4
פסוק ג 4
פסוק ו 4
פסוק ז 4
פסוק י 4
פסוק יא 4
פסוק יב 4
פסוק יג 4
פסוק יד 4
פרק ב 4
פסוק ג 4
פסוק ה 5
פסוק ו 5
פסוק ט 5
פסוק יג 5
פסוק טו 5
פסוק טז 5
פרק ג 5
פסוק ג 5
פסוק ד 6
פסוק ח 6
פסוק ט 6
פסוק י 6
פסוק טז 6
פסוק יח 6
פסוק כ 6
פסוק כא 6

פרק א

פסוק ג
לתנות. מין ממיני הנחשים, כמו תנים ובנות יענה:

פסוק ו
ועבד. (ירא אדוניו), כמ"ש איה מוראי:

פסוק ז
לחם מגאל. קרבן מטונף, כמו את קרבני לחמי:

פסוק י
חפץ, **ארצה**. יבואר הבדל הלשונות האלה עפמ"ש ש"א ט"ו כ"ב ע"ש:

פסוק יא
מקטר מגש לשמי. מי שמוגש לשמי ר"ל הקרוב אלי, הוא מוקטר שמקטירים אליו קטורת, בעבור שהוא מוגש וקרוב אלי לפי דעתם, ומקטירים לו מנחה טהורה, ובזה אזל כל מה שנלחצו המפורשים בזה:

פסוק יב
וניבו. פריו כמו תנובת שדה, והיינו הנאכל מן הקרבן שהיא התנובה שלו:

פסוק יג
מתלאה. דבר המלאה ומיגע את נושאיו:

פסוק יד
נוכל. מענין כילי, שהוא כילי ונכליו רעים:
משחת. בעל מום, כמו כי משחתם בהם מום בם:

פרק ב

פסוק ג
חגיכם. הקרבנות נקראו חגים, כמו ולא ילין חלב חגי עד בקר, ומהם לוקח שם חג על המועדים שקרבים בהם חגים וקרבנות:
ונשא. מענין שרפה, כמו וישאם דוד ואנשיו, והמשאת החלה לעלות:

פסוק ה

וייראני נחת. חתת קטן מיראה, אבל יראה כולל גם יראת הרוממות כשבא ביחס הפעול כמ"ש בס' התו"ה קדושים סי' ג', וחתת הוא מפני השבר והעונש, ומלת נחת נפעל עבר מן הכפולים:

פסוק ו

בפיהו בשפתיו. שפה חיצונית נגד הפה, ומ"ש בפנים בהבדל בין פה ושפה התבאר אצלי בפי' משלי בכ"מ, פה מורה על החכמה, ושפה על הדעת, ולשון על הבינה ואכ"מ להאריך בזה, ועז"א שפתי כהן ישמרו דעת, ותורה יבקשו מפיהו, כי תורה הם דברים מקובלים שזה מגדר החכמה, וכ"ז התבאר בפירוש משלי באורך:

פסוק ט

ונושאים פנים. נושאים פני הדור ואינם מוכיחים אותם:

פסוק יג

ולקחת. נפל למ"ד פ"א הפעל והלמ"ד הוא לשימוש:

פסוק טו

ושאר. היא האשה כמ"ש חז"ל אין שארו אלא אשתו, ובארתי הדבר בס' התו"ה אמור סי' ה', וי"ל שהנחת מלת שאר בראשונה נצמח מחוה, שנבראה מן הבשר שנשאר מאדם, שנברא בו יתרת פרצוף או זנב שמשם נסר את חוה, או נרדף עם בשר, כי היתה בשר מבשרו. ופי' ורוח לו, לשניהם היה רוח אחד:
אל יבגד. מוסב על מלת ברוחכם, שהרוח שלכם לא יבגד, וכן מלת שנא הוא פעל עבר נסתר ומוסב על הרוח, אם הרוח שנא אותה:

פסוק טז

וכסה. ר"ל והשלוח הוא יכסה את החמס אשר על לבושו של הרוח, שהגוף הוא הלבוש של הרוח, שבו יתלבש הרוח, וכשהרוח שונא והגוף שלו המתפעל ממנו אינו משלח הוא חומס בגלוי, אבל כשישלח יכסה את החמס הנראה בפעולתו הנגלית:

פרק ג

פסוק ג

וזקק. הזיקוק הוא אחר הצירוף, שסתם כסף הוא מצורף ולא מזוקק, ועז"נ כסף מזוקק, זהב מזוקק:
בצדקה. גדר צדקה הוא צדקת המעשים בין אדם למקום (ישעיה א' ובכ"מ):

פסוק ד
וערבה. פעל ערב בא על דבר הנאות לאדם ויש לו תענוג בו:
כימי עולם וכשנים קדמוניות. עמ"ש בזה בס' התו"ה שמיני סי' כ"ג:

פסוק ח
היקבע. פעל קבע הונח על עושק הצדקה והמעשרות, וע"ז בא פה ובמשלי כ"ב:

פסוק ט
נארים. שרשו ארר ובא הנו"ן בציר"י מפני הא', עי' בן מלך:

פסוק י
טרף. כמו טרף נתן ליראיו, והושאל מפרנסת החיות שבא על ידי טרף:
ובחנוני, עיין בפנים ההבדל בין בחינה לנסיון, והתבאר אצלי בכ"מ:
בלי די. די הוא כמדת הסיפוק והצורך, כמו די שה, די השיב לו. ובלי די היינו שלא יביט על הסיפוק והצורך, רק יהיה בלי שיעור:

פסוק טז
אז נדברו. עי' בפי', ויל"פ מלת נדברו מענין דֶּבֶר, ומוסב למעלה שבחנו אלהים וימלטו בעת שיראי ה' נדברו איש אל רעהו, ר"ל שמתו כולם בדבר שדבק בהם דבר ומות מאיש אל רעהו, והרשעים נמלטו בעת ההיא ונגע לא קרב באהלם, ובזה בחנו אלהים שאין דין ועונש, ועז"א שה' הקשיב וישמע את דבריהם אשר חזקו עליו, וכתב ספר זכרון לפניו לשלם ליראי ה' בעוה"ב:

פסוק יח
עובד אלהים. העובד הוא יותר מן השירות, ובא על עבודות כבדות, ויצוייר צדיק שאינו עובד, כמ"ש בחגיגה דף ט', עובד ולא עבדו תרוייהו צדיקי גמירי נינהו:

פסוק כ
ופשתם. בתשלומו ויפישתם. תשמנו כעגלים הנתונים במרבק לפטם:

פסוק כא
ועסותם. מענין עיסה, שבא על מעוך וכתישה, ומזה שם עסיס כמ"ש למעלה: